Tylko 90 groszy wynosi abonament miesięczny na pocztach i u listonoszy

Opłata uiszczona ryczałtem zgóry

Rok 43

Cena pojedyńcz. egzempl. 10 gr.

Nr. 61

Gazeta Grudziądzka

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

W Imię Boże! — Za Wiarę i Ojczyznę!

Wydanie tańsze

„Gazeta Grudziądzka“ wychodzi 3 razy tygodniowo wraz z bezpłatnemi dodatkami „Gospodarz i „Osadnik“ „Robotnik“, „Dodatek Świąteczny“, „Młoda Polska“, „Dobra Gospodyni“ i „Śmiech“. Przedpłata wynosi kwartalnie na poczcie lub pod opaską 2,70 zł.; w Wolnem Mieście Gdańsku 6,00 guldenów, zagranicą wraz z kosztami przesyłki: we Francji 13 franków, w Belgji 4,50 belg., w Holandji 1,50 guldenów hol., w Niemczech 2,00 RMK., w Szwajcarji 2,50 fr. szwajc., w Czechosłowacji 20 koron czesk., w Austrji 4,50 szylingów, w Danji 5,50 koron duńskich, w Szwecji 3,50 koron szwedz., we Włoszech 11 lirów włoskich, w Ameryce i Kanadzie 1 dol., w in. krajach równowartość 1,50 dol. am., — Ogłoszenia drobne za słowo 20 gr., słowa tłustym drukiem pod wójnie, najmniej 2 zł., tylko za gotówkę.

Na sobotę, 23-go maja 1936 r.

Kraj potrzebuje naprawdę „silnych rządów“

Ostatnia zmiana rządu w Polsce przekonuje raz jeszcze, jak mylą się ci, którzy sądzą, że bez całkowitej zmiany ustroju może zaistnieć w Polsce jakakolwiek głębsza zmiana.

Mało tego, nawet ci, którzy liczyli że zmiana stosunków, może zaistnieć poprzez inicjatywę Generalnego Inspektora Armji generała Rydza Śmigłego, muszą przyznać, na jak nierealnych budowali podstawach.

Zaraz po przewrocie majowym przeżyliśmy okres Bartla. System jeszcze nie był ugruntowany. Odbywało się bartlowanie.

Potem przeżywaliśmy rządy silnej ręki.

P. Składkowskiego pamiętamy z okresu wyborów — pacyfikacji Małopolski itd. Mieliśmy w okresie narastania wrogiej opinji przeciw wyzyskowi karteli — kilku premjerów zapowiadających walkę z kartelami, jakkolwiek nic się nie działo potem.

Przyszedł rząd silnej ręki pana Sławka, wybory.... i abstynencja obywateli od wyborów.

Nastąpiła zmiana warty.

Poszli na czoło rządu „ludowcy“ Kościałkowski — Poniatowski.

Zaczęło się od hasła — „współpracy ze społeczeństwem“.

Ograniczono to hasło w przemówieniu p. Kościałkowskiego — do „linji podziału“ — kto chce współpracy, niech najpierw pogodzi się na „elitę“, na „system“.

Bankructwo koncepcji p. Sławka uznano ogólnie. Stwierdzono brak kontaktu parlamentu ze społeczeństwem, uznano potrzebę istnienia organizacyj politycznych, potrzebę konsolidacji społeczeństwa i wykrzesanie entuzjazmu. Nie miano i nie chciano wyciągnąć konsekwencji.

Przyszła śmierć Marszałka Piłsudskiego — zadeklamowano, że rządy w Państwie muszą oparte być o cały naród, na którego odpowiedzialność spada po śmierci tego, który dotąd niepodzielnie rządził i ponosił odpowiedzialność.

Nie uczyniono nic takiego, co byłoby powołaniem narodu do rządów i współpracy.

Nastąpiły wypadki krakowskie, lwowskie, częstochowskie. — Zgodnie zaopinjowano nędzę jako podstawę tych tragicznych dni.

A tymczasem — wewnętrzne stosunki spadkobierców testamentu pogarszały się z dnia na dzień.

Wiadomo było, że zawieszenie broni trwa do zakończenia uroczystości wileńskich.

Kraj, którego podniecano jeszcze potrzebą wzmocnienia obronności kraju i niebezpieczeństwem komunistycznem — miał prawo oczekiwać, że jeżeli kiedy, to obecnie czynniki odpowiedzialne dokonają zmian głębszych — powołają naród cały do akcji.

Zwolennicy gen. Rydza-Śmigłego liczyli, że jeżeli kiedykolwiek nastąpi ingerencja jego w życie polityczne — to chyba poto, by stworzyć waruki do współdziałania całego narodu i odpowiedzialności, by tem samem wzmocnić obronność kraju.

Tymczasem interwencja nastąpiła tylko w kierunku wyrównania w własnym obozie. Konserwatyści cieszą się, że nie zwyciężyła lewica sanacyjna. Lewica sanacyjna woła, że to nie rząd „pułkownikowski“, lecz rząd „premjera w mundurze“ — bo nastroje są wojenne, więc właściwy człowiek na właściwem miejscu.

My twierdzimy, że nic się nie zmieniło.

Tak dzisiejszy rząd, jak i rządy poprzednie są tylko dalszemi rządami systemu panującego u nas od maja 1926. — Nic więcej! Pozatem, że pierwsza interwencja w życiu politycznem p. gen. Rydza Śmigłego nastąpiła tylko na własnym odcinku, by przywrócić równowagę wśród zwolenników systemu.

Może to i narodowcy urabiający legendę sobie zapomiętają!

Że przy tej interwencji nastąpiła nominacja p. Grabowskiego, oskarżyciela b. więźniów brzeskich na Ministra Sprawiedliwości, kraj a szczególnie chłopi i robotnicy — dobrze to zrozumieli. Aż nazbyt to wyraźne, by tego nie można zrozumieć.

Sytuacja jest więc jasna. **Nie ma się jednak powodu do cieszenia nikt z tych, którzy rozumieją, że rządy silne — to nie te, które mają w swej historji pacyfikacje, lecz te, które mogą powiedzieć, że opierają się o wolę i entuzjazm większości narodu.**

A położenie wewnętrzne i zagraniczne kraju naprawdę wymaga nie tyle rządów „silnej ręki“ ile „rządów silnych“.

Stem.

Arabi nie godzą się na żadne kompromisy

Sytuacja w Palestynie ulega z każdym dniem coraz to większemu zaostrzeniu. Arabowie odrzucili propozycje wysokiego komisarza Wielkiej Brytanji, gen. sir Arthura Wauchope, w sprawie utworzenia bezpartyjnej komisji śledczej dla zbadania sprawy imigracji żydowskiej. Przywódcy arabscy oświadczyli, że dopóki immigracja żydowska do Palestyny nie będzie zahamowana, dopóty nie nawiążą żadnych rokowań.

Naczelny komitet arabski wydał nową odezwę, w której zapowiadając przeprowadzenie biernego oporu, wbrew wszelkim zarządzeniom władz mandatowych, podkreśla, że polityka angielskich władz mandatowych godzi w narodowe interesy arabskie. Naród arabski nie pozwoli się zgnieść. W dalszym ciągu odezwa zaznacza, że „ludność arabska nie widzi żadnej różnicy między zajęciem Abisynji przez Włochów i zajęciem Palestyny przez żydów, z tem jedynie, że Włosi przeprowadzili zajęcie Abisynji własnemi siłami, podczas gdy żydzi dążą do osiągnięcia swego celu pod osłoną bagnetów drugiego mocarstwa“.

ŻYDZI GROŻĄ ODWETEM.

W kołach angielskich podkreślają, że sytuacja jest niezwykle poważna. Koła te zaznaczają jednak, że władze mandatowe nie ustąpią wobec żądań arabskich.

Przywódcy żydów palestyńskich grożą zarządzeniami odwetowemi o ile teror ludności arabskiej nie ustanie.

W bieżącym tygodniu ogłoszone być mają nowe postanowienia, ustanawiające liczbę imigrantów żydowskich na najbliższe 6 miesięcy. Podobnie jak w okresie ubiegłym, w najbliższem półroczu dozwoloną będzie również imigracja 4000 niezamożnych żydów.

WOJSKO NA ULICACH JEROZOLIMY.

W niedzielę władze mandatowe zarządziły demonstracyjny przemarsz jednego z bataljonów szkockich głównemi ulicami Jerozolimy. W mieście obowiązuje stan wyjątkowy. Wysoki komisarz palestyński zwołał nagłą konferencję najwyższych urzędników celem omówienia sytuacji.

*

Kiedy będzie zwołany sejm?

W najbliższych dniach odbyć się ma posiedzenie rady ministrów na którem zapaść ma postanowienie odnośnie terminu zwołania sesji nadzwyczajnej sejmu i senatu.

Guatemala wystąpiła z Ligi Narodów

Sekretarjat Ligi Narodów otrzymał od rządu republiki Guatemali depeszę, zawiadamiającą o postanowieniu wycofania się z Ligi ze względów oszczędnościowych. Rząd Guatemali uważa, że Liga Narodów nie odpowiada całkowicie dążeniom Guatemali.

Przewrót w Boliwji

W Boliwji (Am. Poł.) dokonano zamachu stanu. Zamach, który przeprowadzony został bezkrwawo i zakończył się ustąpieniem prezydenta Boliwji, Sorjana, jest dziełem kilku wyższych oficerów. Władza przeszła w ręce rządu, utworzonego z wybitnych wojskowych. Rząd ten cieszy się poparciem i stronnictw liberalnych i socjalistów.

W proklamacji do narodu nowy rząd podkreśla, że wszelkie zobowiązania w stosunku do zagranicy będą dotrzymane. Jednocześnie rząd zamierza zwrócić główne wysiłki w kierunku polepszenia warunków socjalnych ludności. Proklamacja wzywa społeczeństwo do zachowania spokoju, zapowiadając, że o ile warunek ten będzie dotrzymany władze z swej strony nie podejmą żadnych represyj.

Złożony z urzędu prezydent Sorjana otrzymał pozwolenie zamieszkania w swem prywatnem mieszkaniu.

Przywódca powstańców boliwijskich, pułkownik Pirow, jest oczekiwany w najbliższym czasie w stolicy. Płk. Pirow będzie prawdopodobnie proklamowany prezydentem republiki a podpułkownik wuje tymczasowe obowiązki prezydenta, otrzyma misję utworzenia nowego gabinetu. Nowy rząd posiada dość lewicowe zabarwienie społeczne, oskarżając wielki przemysł o wywołanie obecnego kryzysu gospodarczego.

Boliwja ma 2.911.000 mieszkańców. Na 1000 mieszkańców 545 jest pochodzenia indyjskiego, 309 mieszańców i 146 białych. Stolica Boliwji jest miasto La Paz, liczące 146 tys. mieszkańców.

Nasz front

Bardzo dużo ostatnio mówi się i pisze o dążeniach pewnych ugrupowań społecznych do stworzenia tak zw. „Frontu ludowego". Najbardziej prą do stworzenia tego „Frontu Ludowego" — socjaliści, a na ostatniem posiedzeniu rady naczelnej P.P.S. w powziętych uchwałach, zupełnie niedwuznacznie powiedziano, że we Froncie ludowym chętnieby widzieli socjaliści i Stronnictwo Ludowe.

Odnośnie możliwości współpracy z kimkolwiek, uchwały, okólniki i oświadczenia władz naczelnych Stron. Ludowego zupełnie wyraźnie stawiały sprawę. W ostatnio opublikowanym okólniku w kwietniu br. Naczelny Komitet Wykonawczy Stronnictwa Ludowego zupełnie wyraźnie mówi:

1) **Niemożliwa jest współpraca z Stronnictwem Narodowem (endecją)**, gdyż Stronnictwo to coraz wyraźniej staje na gruncie faszystowskiej dyktatury.

Niemożliwą jest wszelka współpraca z sanacyjnym obozem rządowym, albowiem obóz ten utrzymuje w Polsce faktyczną dyktaturę.

Niemożliwą wreszcie jest współpraca z komunistami i niemożliwem jest tworzenie z nimi tak zwanego „Frontu ludowego", gdyż „dyktatura czerwona", do której dążą komuniści, okazała się na przykładzie Rosji nie mniej wroga i nie mniej niebezpieczna dla chłopów, niż dyktatura faszystowska.

2) Stronnictwo Ludowe może współdziałać li tylko z takiemi ugrupowaniami i organizacjami, **które wyraźnie i bez zastrzeżeń staną na gruncie demokracji** (np. PPS, NPR).

Współdziałanie to polegać ma na wspólnej walce **o ściśle określone cele** (jak np. walka z dyktaturą, walka o zmianę konstytucji i ordynacji wyborczej, walka z nadużyciami, uciskiem itp.); równocześnie jednak Stronnictwo Ludowe zdawać sobie musi sprawę z tego, że ... **inne liczne punkty, które nas różnią i dzielą czy to od PPS., czy NPR. — to też współpraca z owemi organizacjami nie jest i nie może być łączeniem się z niemi. Stronnictwo Ludowe nawet wtedy, gdy współpracuje z innymi, przestrzegać musi swej odrębności i samodzielności, tak programowej, jak organizacyjnej.**

Nie wolno dopuszczać do tego, by inne ugrupowania, pod hasłem współpracy z chłopami, przedostawały się na wieś i podważały siłę Stronnictwa Ludowego.

3) **Do zawierania umów i układów z innemi organizacjami politycznemi upoważniony jest tylko Naczelny Komitet Wykonawczy, gdyż polityka Stronnictwa Ludowego musi być jedna.**

*

W okresie, kiedy to ze strony lokalnych władz niektórych stronnictw politycznych, sypią się pod adresem poszczególnych działaczy ludowych propozycje tworzenia tak zw. „Frontu Ludowego", przypominamy powyższy okólnik Naczelnego Komitetu Wykonawczego Stronnictwa Ludowego.

W związku z temi ciągłemi propozycjami naczelny organ Stronnictwa Ludowego „Zielony Sztandar" w ostatnim numerze w artykule pod tyt. „Nasz front", pisze co następuje:

„Ruch ludowy jest bodaj jedynym ruchem politycznym w Polsce, który nigdy nie wyrzekł się demokracji; w czasie największych ataków na nią, podnosił jej sztandar wysoko, uświęcając go cierpieniem i krwią swoich najlepszych bojowników. I nikt, tak jak chłopi, nie jest powołany do tego, aby demokrację polityczną, gospodarczą i społeczną w Polsce wywalczyć i na trwałe ugruntować. Dlatego też wyraźnie odcinamy się tak od faszyzmu jak i od bolszewizmu, biorąc na siebie rolę czynnika równowagi i ładu. Rola ta wbrew wszelkim pozorom wymaga zaś nie kompromisowego i pojednawczego usposobienia, tak względem sanacji jak endencji, lub komunizmu. Wymaga ona czynów śmiałych, zdecydowanych i radykalnych. Gdy łódź się chwieje, a nieprzytomni pasażerowie tłoczą się raz na lewym, drugi raz na prawym jej boku, najradykalniejszym jest ten, kto nieprzytomnych przywraca do przytomności, a łódź do równowagi. Równowaga zaś jest niezbędna, by można było jechać naprzód i w końcu wylądować.

Przeciwko frontowi hitelrowsko endeckiemu i komunistyczno-bolszewickiemu tworzymy front trzeci, front demokracji".

Te oświadczenia i w okólnikach i w artykułach prasy ludowej powinny wystarczyć wszystkim tym, którym śnią się niedorzeczne pomysły „Frontów Ludowych" ze Stronnictwem Ludowem łącznie.

„Pan mówi do mnie jak austrjacki Stäbler"

Premjer Sławoj-Składkowski w swoich „Strzępach meldunków" w rozdziale „Czem chcę być" na stronach 269 i 270 tak opisuje przebieg swojego zameldowania się u marszałka Piłsudskiego, wtedy gdy jesienią 1930 r. po „przeprowadzeniu" wyborów do sejmu i senatu miał odejść ze stanowiska ministra spraw wewnętrznych:

„Melduje się.

Komendant: „Niech pan siada. Pamięta pan dawną naszą umowę, że pan wraca do wojska"

ja: Tak jest Panie Marszałku!

Komendant: „Teraz zrobił pan dobrze wybory (widząc radość na mej twarzy, głosem surowszym) zrobił je pan dobrze wraz z innymi, więc co pan wybiera obecnie, swój urząd, czy wjsko?"

ja: [illegible] będę dalej pracował.

Komendant: „Jest pan nudny".

ja: nie mogę przecież osądzić, Panie Marszałku, do której służby nadam się lepiej.

Komendant (przerywając mi niecierpliwym ruchem ręki): „Nie pytam o służbę, ale co jest lepiej dla pana!"

ja: Panie Marszałku, o tem co jest dobre dla mnie, już zdążyłem zapomnieć, służąc Panu Marszałkowi. „Ofiarowałem się" i będzie dobrze tak jak zrobi Pan Marszałek.

Komendant: „Pan mówi do mnie jak austrjacki Stäbler i usiłuje pan być tajemniczy."

ja: Tutaj, w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, umiem już wszystko i praca idzie mi łatwo.

Komendant: „No, no!"

ja: ale jak Pan Marszałek każe mi przejść do wojska, to napewno w ciągu pół roku, lub roku nauczę się moich nowych obowiązków.

Komendant:„ Kiedy pan taki, to niech pan sobie idzie. Ja panu nawet nie powiem, gdzie pan będzie".

ja: Melduję posłusznie swoje odejście!..

Komendant macha ręką, że mogę odejść.

Szkolnictwo sowieckie w oświetleniu moskiewskiej „Prawdy"

Od pewnego czasu w prasie sowieckiej powtarzają się artykuły, świadczące o skandalicznym wprost stanie szkolnictwa w Rosji, zwłaszcza szkół początkowych. W szkołach sowieckich, pisze np. „Prawda", istnieje oryginalny bardzo skomplikowany sposób klasyfikowania uczniów. Istnieją np. oceny: „duchowo zacofany", „złośliwy dezorganizator", „zbrodnicza żyłka", „trudny do wychowania", „społecznie zaniedbany", „niepoprawny" itp. Na czem polegają te oceny, wyjaśnia następujący, podany przez tę samą „Prawdę" przykład:

Towarzysz Krowołapow, delegat leningradzki, opowiadał na kongresie Komsomołu, że w pewnej szkole dziewięcioletniemu, mało uzdolnionemu i ciężko uczącemu się dziecku nauczyciel zadawał pytania, dotyczące klasowego pochodzenia jego dziadka, częstości zachodzenia w ciążę jego matki, ustosunkowania się jego (dziewięcioletniego dziecka!) do „piatiletki", uprzemysłowienia kraju i kolektywizacji. Ponieważ dziecko odpowiedzi na pytania te nie dało, otrzymało ocenę: „społecznie zaniedbane".

Możliwość takich kwiatów na niwie szkolnictwa sowieckiego tłumaczy „Prawda" w N. 116 z roku bieżącego tem, że w r. 1933 zaledwie 1½ procent nauczycielstwa posiadało wyższe wykształcenie, natomiast 34,8% mogło wykazać się tylko „najniższem wykształceniem". Poważny odsetek nauczycieli sowieckich zatem należy do analfabetów.

Jesteśmy przekonani, że tego rodzaju informacje o szkole sowieckiej, zaczerpnięte z tak niepodejrzanego źródła, jakiem jest moskiewska „Prawda", stanowią najlepszą odpowiedź dla entuzjastów szkoły sowieckiej, których u nas, niestety, nie brak.

Francja zwalnia zatrzymane roczniki

Francuska Rada ministrów uchwaliła zwolnienie do domu zatrzymanych dłużej pod bronią rekrutów roczników 1932 do 1934 r.. Chodzi tu o około 10.000 żołnierzy, którzy opuszczą szeregi w dniu 23 maja.

Równocześnie w Dzienniku Urzędowym ukazał się rozkaz ministra wojny, gen. Maurin, który podając do wiadomości powyższą uchwałę, zarządza by w celu uzupełnienia powstałych w ten sposób luk załogowych w fortyfikacjach na granicy wschodniej i garnizonach wschodnio-francuskich, skierowano nieodzowne kontyngenty wojskowe do powyższych rejonów z innych części kraju a zwłaszcza z kolicy Paryża. Zarządzenie to odnosi się także do lotnictwa wojskowego.

O dalszej polityce gospodarczej

W końcu ub. tygodnia zastępca dyrektora gabinetu ministra skarbu p. Janusz Rakowski wygłosił w Warszawie odczyt na temat: „Co dalej w polityce gospodarczej?"

Na wstępie odczytu prelegent mocno potępił i tych, którzy chowają pieniądze i złoto w obawie spadku złotego i tych, którzy plotkarstwem gospodarczem powodują nieuzasadnione na stroje walutowe.

W zakończeniu przemówienia prelegent przedstawił następujące wytyczne, któremi kierują się czynniki rządzące:

1) bezwzględne utrzymanie równowagi budżetowej;

2) możliwie sprawne zorganizowanie kontroli obrotu dewizowego i handlu zagranicznego w nowych warunkach tej kontroli, aby gospodarstwo narodowe mogło osiągnąć z wydanych zarządzeń maksymalne korzyści;

3) prowadzenie akcji inwestycyjnej zgodnie z planem bez inflacji i pomysłów sztucznego pieniądza;

4) kontynuowanie akcji pobudzenia przedsiębiorczości prywatnej, przyczem, korzystając z pomocy przedsiębiorczość prywatna musi harmonizować swe prace z rządową akcją walki z bezrobociem, oraz z postulatami obrony narodowej;

5) stopniowe, oparte na wzmacnianiu czynników zaufania, pobudzanie procesów dotezauracyjnych;

6) prowadzenie nadal akcji kontroli cen, a w szczególności niedopuszczenie do nieuzasadnionej zwyżki cen towarów zagranicznych, bądź też wytwarzanych z surowca zagranicznego;

7) Rozbrajanie społeczeństwa z fałszywych nastawień, wywołanych plagą plotkarstwa gospodarczego.

Tanie przejazdy dla pielgrzymek

Liga Popierania Turystyki zawiadamia, że pielgrzymki do Częstochowy i wszystkich innych miejsc świętych w Polsce mogą obecnie w myśl najnowszych rozporządzeń Ministerstwa Komunikacji korzystać z bardzo znacznych zniżek kolejowych, dochodzących do 75 procent ceny normalnych biletów.

Zniżki te wynoszą 66 procent dla grup złożonych conajmniej z 200 osób, zaś przy przewozie conajmniej 500 osób stosowana jest t. zw. taryfa „specjalna" (jak dla funkcjonarjuszy kolejowych). Nadto pociągi pątnicze przyjeżdżać będą rano do miejscowości odpustowych, w których daje się odczuwać brak hoteli i noclegów, wieczorem zaś, po skończonych uroczystościach odwiozą pątników do ich siedzib.

Załączamy adresy Delegatur Ligi Popierania Turystyki przy Dyrekcjach Okr. Kolei Państwowych: Katowice — ul. Dyrekcyjna 1; Kraków — Pl. Matejki 12; Poznań — Wały Zygmunta Starego; Toruń — Plac Teatralny 2; Radom — ul. Piłsudskiego 10 Lwów — ul. Zygmuntowska 1; Wilno — ul. Słowackiego 14; Warszawa — ul. Targowa 74, pokój 283.

Zgon wodza ruchu sjonistycznego

W niedzielę zmarł nagle w Londynie, przeżywszy lat 74, Nahum Sokołów, honorowy prezes wszechświatowej organizacji sjonistycznej i agencj żydowskiej.

Nahum Sokołów pochodził z Polski. Urodził się w Wyszogrodzie w pow. płockim. Położył on duże zasługi dla światowego ruchu sjonistycznego i był uważany przez żydów za wodza narodu żydowskiego.

Włosi „pacyfikują" Abisynję

Masowe egzekucje w Addis Abebie

Z Addis Abeby donoszą: Pacyfikacja zdobytych terenów odbywa się bez trudności. Liczba karabinów i amunicji wydawanej przez ludność zwiększa się z dniem każdym. W stolicy ludność złożyła władzom włoskim 7.855 karabinów, 156 karabinów maszynowych, 51 dział, znaczną ilość amunicji oraz baniek z benzyną. Wszystkie auta ciężarowe zostały przekazane władzom włoskim. W Harrarze Włosi zdobyli wielką ilość materału wojennego, a m. in. 9.000 karabinów, 140 karabinów maszynowych, 32 działa nowego typu i 85 dział starego typu oraz miotacz bomb. Pozatem w ręce Włochów wpadło 30 samochodów ciężarowych, 15 tonn grochu oraz wielkie zapasy żywności.

WYDALENIE DZIENNIKARZY

Wielkie poruszenie wywołała w angielskich kołach politycznych wiadomość z Addis Abeby, że władze włoskie wydaliły pod zarzutem uprawiania wrogiej propagandy i szpiegostwa specjalnego korespondenta angielskiego pisma „Times'a" p. Steera. Był on zmuszony przez władze włoskie do natychmiastowego opuszczenia Abisynji.

Razem ze Steerem odjechali z Addis Abeby trzej inni dziennikarze, wydaleni przez władze włoskie pod podobnym zarzutem, a mianowicie korespondent francuskiej agencji Havasa Nebenzahl, korespondent amerykańskiej agencji Hearsta Angelopoulos i naczelny redaktor francuskiej miejscowej gazety „Kurjer Etjopji" Derobillard.

ROZSTRZELIWANIE BANDYTÓW KARABINEM MASZYNOWYM.

Władze włoskie przeprowadziły ostatnio liczne aresztowania osób podejrzanych o udział w grabieżach dokonanych w Addis Abebie, Harrarze oraz innych miastach abisyńskich. Wśród aresztowanych znajduje się wiele osób, które wbrew rozporządzeniom włoskich władz wojskowych, wzbraniały się wydać posiadaną broń. W samej Addis Abebie aresztowano 1500 osób. Większość aresztowanych po skazaniu przez sądy polowe, rozstrzelano.

W ostatnich dniach w Addis Abebie wykonywano dziennie do 50 wyroków śmierci. Wyroki śmierci dokonuje się przez rozstrzeliwanie przy pomocy karabinów maszynowych.

Rozstrzelany został również dworzanin negusa Balahu, który nosił za cesarzem parasoli. Rozstrzelano go za bandytyzm.

*

Marki niemieckie fałszowano w Gdyni

W Gdyni wykryto wielką aferę fałszerstwa marek niemieckich. Aresztowanych aferzystów, których nazwiska są narazie trzymane w tajemnicy, zamknięto w areszcie do dyspozycji władz prokuratorskich. Afera posiada międzynarodowy zasięg.

Fałszerstwo polega na tem, że banknoty z roku 1923, oddawna już wycofane z obiegu przerabia się sprytnie na rzekomo drukowane z datą r. 1935.

Głównym organizatorem tej afery jest niemiecki obywatel właściciel domu w Gdyni, stale tam zamieszkały. Jest on wraz z wspólnikami pod kluczem. Marki niemieckie wycofane i bezwartościowe kupowano za grosze u wieśniaków.

Fabryka fałszywych banknotów jest zaopatrzona w nowoczesne aparaty do wywabiania dawnych znaków cyfrowych i do umieszczania nowych.

Notowania giełdowe ziemiopłodów

z dnia 22-go maja 1936 r. — Płacono złotych za 100 kg:

	Warszawa	Poznań	Kraków	Bydgoszcz
Pszenica	23.00—23,50	22,50—22,75	21.00—21.25	22,25—22,50
Żyto	14,75—15,00	14.75—15,00	14,75—15,00	15,50—15,75
Jęczmień	—.— —.—	15,25—15,50	13,75—14,25	15,50—15,75
Jęczmień brow.	15.00—15.25	—.— —.—	15,00—15,75	—.— —.—
Owies	15,50—15,75	15,00—15,25	15,00—15,25	15,00—15,75
Mąka pszen.65%	32,00—33.00	32,50—33,00	—.— —.—	—.— —.—
Mąka żytnia 65%	22.00—23.00	20,50—21.00	24,25—24,50	16,50—17,50
Otręby pszenne	11.25—11,75	11,00—11,75	11.00—11,25	11,75—12,25
Otręby żytnie	11.75—12.25	12 25—12,75	11,25—11,50	12.50—13.00
Rzepak	41,50—42,50	40,00—41,00	—.— —.—	39,00—41,00
Groch polny	18,00—19,00	—.— —.—	21,00—22.00	20.00—22.00
Groch Wiktorja	29.00—31,00	21,00—25,00	32,00—34,00	23,00 25,00
Kuchy rzepak.	14,75—15,25	15.00—15,25	15,25—15,75	14,70—15.25
Kuchy lniane	17,75—18,25	18.00—18.25	17.75—18.25	19.00—19,50
Ziemniaki jad.	3,50— 4,00	4,50— 4,75	3.00— 3,25	4,00— 4,50
Gryka	—.— —.—	—.— —.—	—.— —.—	—.— —.—
Słoma luźna	—.— —.—	2.20— 2,45	3,00— 3,25	—.— —.—
Słoma prasow.	—.— —.—	2.95— 3,20	—.— — —	—.— —.—
Siano luźne	—.— —.—	5,40— 5,90	6,00— 7,00	—.— —.—
Siano prasow.	—.— —.—	5,90— 6,40	—.— —.—	—.— —.—

Ceny żyta zagranicą:

Berlin 37,52; Praga 31.61; Hamburg (żyto amerykańskie bez cła) 11,70

Wartość dolara: 5,26. — **Wartość gramu złota:** 5,92

Obrady inwalidów

W sobotę, dnia 16 bm. rozpoczęły się w Wilnie w sali Federacji Pol. Zw. Obrńoców Ojczyzny obrady rady naczelnej Związku Inwalidów Wojen. R. P. Na zjazd przybyło z całej Polski tylko 70 delegatów tego związku, który liczy 160.000 inwalidów wojennych i wdów.

Zjazd zagaił prezes rady naczelnej Stanisław Werc. Sprawozdanie z działalności zarządu głównego złożyli kolejno prezes związku poseł Edwin Wagner, zastępca prezesa Antoni Pająk i skarbnik generalny Feliks Woźniak oraz z komisji rewizyjnej radny Małecki.

Po przyjęciu sprawozdania i preliminarza budżetowego do wiadomości, zebrani uchwalili tekst deklaracji ideowej związku, która odczytano na specjalnej akademji w niedzielę, dnia 17 bm.

Nowe chrzty pruskie na Śląsku opolskim

Germanizatorzy na terenie Śląska Opolskiego hulają sobie w najlepsze. Do dawki 27 zniemczonych polskich nazw miejscowości z przed kilkunastu dni, leżących na terenie powiatu raciborskiego i wielkostrzeleckiego, dochodzi nowa porcja zmian nazw, tym razem na terenie powiatu kozielskiego, gdzie zmieniono 5 nazw wsi, oraz powiatu opolskiego, gdzie zmiany dotknęły 4 wsie, posiadające brzmienie polskie.

Bunt w wojsku hiszpańskiem

W Alcale i Dehenares w Hiszpanji aresztowano kilku oficerów należących do pułków kawalerji tam stacjonowanych. Przyczyną aresztowania było odmówienie przez tych oficerów wykonania rozkazów wydanych przez ministra wojny, a polecających przeniesienie tych pułków do Valencji i Salamanki. Pułkownik i oficerowie wymienionych pułków odmówili wydania koniecznych rozkazów. Oficerów osadzono w więzieniu wojskowym w Guadalajara.

RENE JOANNE.

60) Adaptacja Katola Forda.

— Może pani na mnie polegać, droga panno Kamilko. Pani niewierny luby dostanie taką nauczkę, że długo ją popamięta!...

XIII.

Dwa listy i dwieście dwadzieścia banknotów.

Samotny w swoim pokoju, Stanisław Hyczewski rozmyślał.

Gdy Sonia znalazła nieprzytomną Kamilkę za drzwiami, chciał wstać, aby pobiec na pomoc swojej przyjaciółce, ale już przy pierwszym ruchu upadł na łóżko bez sił.

Mniej więcej w kwadrans później Sonia wróciła i oznajmiła:

— Już wszystko załatwione. To drobnostka!

Wypowiedziała te słowa tak stanowczo, że nie ośmielił się nalegać, a potem zbliżyła się do niego, chwyciła za ręce i rzekła ze słodyczą i tkliwością w głosie:

— Mam wrażenie, że możesz już wrócić do swego mieszkania. Każę cię odwieźć, spokojnie prześpisz noc, a jutro przyjdę dowiedzieć się, jak się czujesz.

Nie mając i tym razem sił by sprzeciwić się, poddał się jej woli i wyjechał.

— A w szczególności, mój drogi — rzekła mu jeszcze na pożegnanie, — nie ruszaj się jutro z domu, dopóki nie przyjdę... A zatem — do jutra!

Wsiadł więc do samochodu, oczekującego nań przed wejściem do fabryki. Obok niego usiadł jakiś mężczyzna, lat około czterdziestu. Człowiek ten, zanim zamknął drzwiczki samochodu, odpowiedział skinieniem głowy na kilka krótkich zdań, wypowiedzianych przez Sonię po rosyjsku.

Auto ruszyło. Towarzysz młodego lotnika pogrążył się w milczeniu, z którego Stani nie starał go się bynajmniej wyrwać.

Samochód zatrzymał się dopiero przed wejściem do pensjonatu Frau Arbausacher. Mężczyzna wskazał ręką Hyczewskiemu, że ma wysiąść. Potem auto oddaliło się i Stani nie słyszał już nic więcej o Soni ani o A. D. Gesellschaft.

Spał... Spał kamiennym snem, a gdy się obudził, skonstatował ku swemu wielkiemu zdumieniu, że jest zupełnie zdrów i nie odczuwa żadnych dolegliwości.

Objawy niepokoju, jaki zawładnął nim w fabryce, były rzeczywiście zupełnie takie same, jak te, które odczuwał, przelatując nad Okrętem śmierci.

Czyniąc porównania między tym niepokojem, który już dwukrotnie odczuł, a objawami, jakie zdołał zaobserwować w czasie wojny u swoich kolegów, zatrutych gazami, doszedł do wniosku, że A. D. Gesellschaft zajmuje się wytwarzaniem gazów trujących. Była to oczywiście fabrykacja zamaskowana.

Przyjmując takie przypuszczenie, daleki był jeszcze od rozwiązania całej tej historji. Przeciwnie, sprawa wikłała się jeszcze bardziej, gdyż takie przypuszczenie rodziło nową serję niewyjaśnionych kwestyj.

W jakim celu i dla czyjej korzyści rozpoczęto tę tajną, zbrodniczą działalność? Czyż miało to jakiś związek z wewnętrzną polityką Rzeszy? Chyba nie, skoro wszyscy pracownicy A. D. Gesellschaft, oprócz Kamilli, byli Rosjanami!

Może w takim razie planowano jakiś zamach komunistyczny? Może przygotowywano rewolucję? Gdyby to ostatnie przypuszczenie okazało się słuszne, dowodziłoby to niesłychanego fałszu u Soni, skoro ilekroć nadarzała się okazja, głośno wyrzekała na obecne rządy w Rosji i przeklinała je.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Obchody Święta Ludowego

POW. WARSZAWSKI. Obchód Święta Ludowego odbędzie się 31 maja w następujących ośrodkach: 1) w Bielawie gm. Jeziorna (pochód z Powsina) dla gmin Jeziorna, Wilanów, Karczew i gm. Kąty, pow. grójeckiego. Tegoż dnia nastąpi wręczenie sztandaru Gminnego Związku Kół S.L. gm. Jeziorny; 2) w Słominie (pochód z Raszyna) dla gm. Falenty, Nowoiwiczna, Skorosze, Młochów i Helenów pow. błońskiego; 3) w Dembem Wielkiem organizowany wraz z pow. Mińsko-Mazowieckim dla gm. Wiązowna i Okoniew. Ponadto odbędzie się Święto Ludowe w gm. Zaborów. Termin podamy w najbliższym czasie.

Zarząd powiatowy S. L.

POW. BIŁGORAJ. W dniu 1-go czerwca, tj. w drugi dzień Zielonych Świąt odbędzie się obchód Święta Ludowego na powiat biłgorajski we wsi Biszcza z udziałem członka Rady Naczelnej S. L. ob. inżyniera Bojarskiego. Zbiórka na placu koło Spółdzielni o godz. 12-tej.

Zarząd Powiatowy S. L.

POW. LIPNO. Święto Ludowe w powiecie lipnowskim odbędzie się dn. 31 maja w Lipnie. Zbiórka przed Sekretarjatem w Lipnie, róg Gdańskiej i Ceglanej.

Urbański, prezes.

Pow. CZĘSTOCHOWA: Obchód Święta Ludowego odbędzie się w dn. 1-go czerwca we wsi **Kalej, gminy Grabówka.** Zbiórka we wsi Kalej obok kościoła o godzinie 9.30 rano.

(—) St. Bieńko. (—) F. Żak, Prezes.

Pow. ŁOWICZ: Święto Ludowe w Łowiczu odbędzie się w dniu 31 maja w tymże dniu nastąpi poświęcenie sztandaru ludowego. Wszyscy chłopi z całego powiatu winni przybyć na swoją uroczystość.

(—) Zarząd Pow. S. L.

Pow. SIEDLCE - WĘGRÓW. Uroczystość Święta Ludowego odbędzie się w dniu 31 maja o godz. 13-tej dla zachodniej części pow. siedleckiego i południowej części pow. **węgrowskiego w Niewiskach** pow. siedleckiego. Dla wschodniej części pow. siedleckiego i północnej części pow. **Biała-Podlaska** obchód Święta Ludowego odbędzie się we wsi **Juniewicze, gm. Huszlew,** pow. siedleckiego.

Zarząd Pow. S. L.

Baczność woj. LUBELSKIE. Wszyscy chłopi ludowcy z powiatów: **lubelskiego, lubartowskiego puławskiego, janowskiego, krasnystawskiego i chełmskiego** biorą udział dnia 31 maja w obchodzie Święta Ludowego w Lublinie. Szczegóły podamy później.

Zarząd Wojewódzki S. L.

Pow. TOMASZÓW LUB.: Dnia 31 maja odbędzie się obchód Święta Ludowego **w Tomaszowie Lub.** Zbiórka na błoniach obok rzeźni miejskiej. Początek o godz. 11-tej rano. Dnia 31 czerwca odbędzie się uroczystość Święta Ludowego **w Komarowie.** — Zbiórka na wygonie **Wolica-Brzozowa.** Początek o godz. 11-tej.

(—) J. Wójcik, Prezes.

Pow. OLKUSZ. Uroczystość Święta Ludowego, pow. olkuskiego odbędzie się **w Sułoszowie** w dniu 31 maja o godz. 12-tej w południe. Zbiórka pod kościołem.

St. Mirek, Prezes.

Pow. PIŃCZÓW. Obchód Święta Ludowego odbędzie się w pow. Pińczowskim dnia 31 maja we wsi **Gabułtowie,** gdzie również dokonane będzie wręczenie sztandaru Koła Str. Ludowego w Gabułtowie.

(—) K. Bochnia, Prezes.

Pow. ZAMOŚĆ. Obchód Święta Ludowego odbędzie się **w Zamościu** dnia 31 maja.

Zarząd Pow. S. L.

Pow. SOCHACZEW: Uroczystość Święta Ludowego odbędzie się **w Sochaczewie** dnia 31 maja o godz. 1-ej. Zbiórka w Sekretarjacie S. L. u pana Pyraka. Stawcie się licznie.

(—) W. Guzik.

POW. PŁOCK. Powiat płocki obchodził będzie Święto Ludowe: dnia 31 maja w osadzie Starożreby, a dnia 1 czerwca w osadzie Bodzanów.

POW. PUŁTUSK. Święto Ludowe w powiecie pułtuskim obchodzić będziemy dnia 31 maja w Nunie. Zbiórka o godz. 2-ej po południu.

Piotr Koczara, prezes.

POW. BĘDZIN. Obchód Święta Ludowego powiatu będzieńskiego odbędzie się w dniu 31 maja we wsi Pyszowice, gm. Ożarowice. Zbiórka na placu ob. Jana Tymana, o godz. 2-ej po poł.

POW. MIECHÓW. Obchód Święta Ludowego na powiat miechowski odbędzie się 31-go maja o godz. 13-ej w Prandocinie pod Słomnikami. Zbiórka pod kościołem.

W dni 1 czerwca, zaraz po sumie w Słaboszowie odbędzie się uroczystość poświęcenia sztandaru S. L. oraz obchód Święta Ludowego z udziałem powiatu pińczowskiego.

S. Dudek, prezes.

POW. SUWAŁKI. Dnia 31 maja odbędzie się obchód Święta Ludowego w Kaletniku, a 1-go czerwca w Suwałkach łącznie z powiatem augustowskim.

Zarząd Powiatowy S. L.

POW. ŁUKÓW. Obchód Święta Ludowego na powiat łukowski odbędzie się w dniu 31 maja w Łukowie. Zbiórka przed kościołem po pijarskim o godz. 12-ej. Ludowcy stawcie się licznie.

Al. Borkowski.

POW. WĄBRZEŹNO. Organizujemy obchód Święta Ludowego w dniu 31 maja w Ryńsku w miejscowym parku.

Zarząd Powiatowy S. L.

Pow. HRUBIESZÓW. Tegoroczny obchód Święta Ludowego dla powiatu hrubieszowskiego odbędzie się **w Hrubieszowie** w dniu 31 maja br. (tj. w pierwszy dzień Zielonych Świąt). Wzywamy ludność do masowego udziału w obchodzie.

(—) Lucjan Świdziński, Prezes.

Pow. PRASNYSZ: Obchód Święta Ludowego na pow. prasnyski odbędzie się w dniu 31 maja o godz. 1-ej **w Nowej Krępie, gm. Karkacz.**

(—) Gnas Wacław, Prezes.

Pow. TORUŃ. Obchód Święta Ludowego pow. toruńskiego odbędzie się w dniu 1-go czerwca **w Grzegorzu.**

Zarząd Pow. S. L.

Pow. WARSZAWA: Obchód Święta Ludowego w dniu 31 maja dla powiatu warszawskiego odbędzie się w następujących ośrodkach:

1) **w Bielawie** dla gm. **Wilanów, Jeziorna, Nowo Iwiczna, Karwacz,** wraz z poświęceniem sztandaru ludowego gm. Jeziorna;

2) **w Raszynie** dla gm. **Falenty Młochów, Skorosze;**

3) **Dębe - Wielkie:** Obchód Święta Ludowego w Dębem - Wielkiem organizowany będzie wraz z pow. Mińsko-Mazowieckim dla lewego brzegu Wisły.

Zarząd Pow. S. L.

Pow. OPOCZNO: Obchód Święta Ludowego odbędzie się w dniu 31-go maja **w Opocznie.**

Pow. KOZIENICE: Uroczystość Święta Ludowego odbędzie się dnia 31 maja **w Policznie,** a dnia 1 czerwca **w Brzóźie.**

Zarząd Pow. S. L.

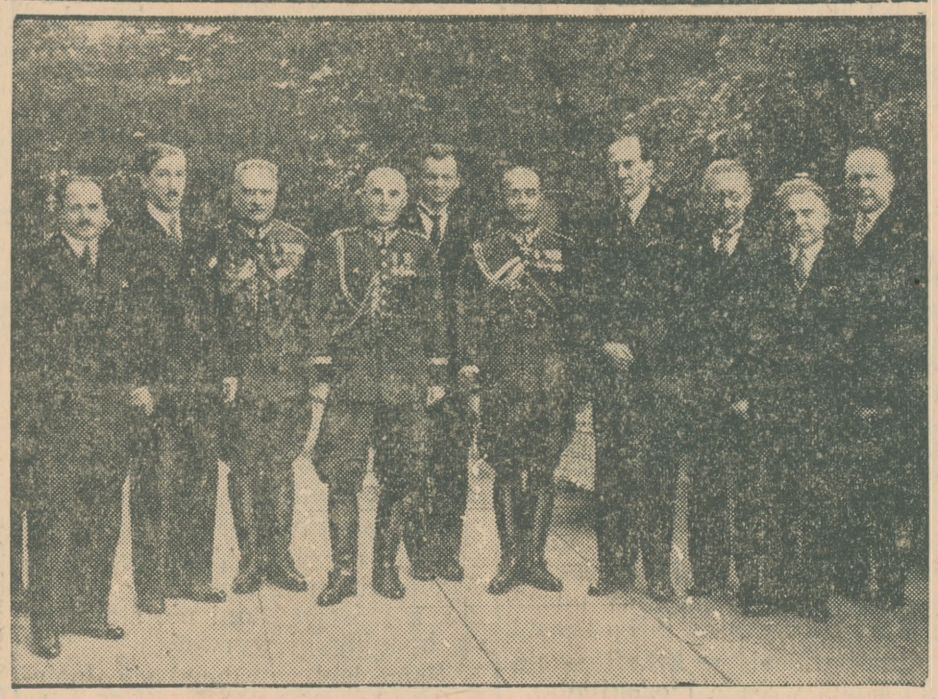

Nowy rząd Polski.
Od lewej do prawej stoją ministrowie: Poniatowski, Kościałkowski, Kwiatkowski, Sławoj-Składkowski, Rydz - Śmigły, Grabowski, Kasprzycki, Beck, Świętosławski, Ulrych, Kaliński.

Pociąg runął do rzeki

Z Białogrodu donoszą: Wskutek ulewnych deszczów wezbrały bardzo silnie rzeki w całej Bośnji. Na linji kolejowej Serajewo — Brod wydarzyła się wskutek tego poważna katastrofa kolejowa. Pociąg towarowy, zdążający do Serajewa przejeżdżał właśnie przez most na rzece, gdy nagle załamały się filary, cały most się zachwiał i runął wraz z pociągiem w nurty rzeki.

Okazało się, że wysoka fala podmyła filary mostu, które wskutek tego nie wytrzymały ciężaru pociągu i załamały się.

Katastrofa miała przebieg wyjątkowo pomyślny. Z obsługi kolejowej tylko jeden urzędnik zatonął; reszta nie odniosła nawet żadnych obrażeń.

Ruch kolejowy na linji Serajewo — Brod będzie przez kilka miesięcy przerwany.

SZCZAWNICKA JÓZEFINA
uśmierza kaszel.

Samobójstwo złodzieja w celi więziennej

W sobotę wieczorem w więzieniu sądowem w Świeciu popełnił samobójstwo wieszając się na koszuli podartej na pasy 27-letni Fr. Rogacki, osadzony w więzieniu pod zarzutem dokonania w piątek 15 bm. włamania do piwnic w jednym z domów w Świeciu.

Rogacki będąc już aresztowany przez policję wykorzystał chwilę, kiedy go przeprowadzono, by wskazał miejsce ukryca łupu i kiedy przechodził obok swego domu nagle wyrwał z pod strzechy ukryty nóż kuchenny pochodzący z kradzieży i w tej chwili począł uciekać ulicą Wodną i Dworcową, lecz tutaj ujął go natychmiastowy pościg policji; osadzono go w więzieniu w dniu następnym t. j. w sobotę popełnił samobójstwo.

Dużą ilość łupu odkopano w górze piaskowej przy ul. Wodnej, gdzie mieściła się kryjówka R. i rzeczy zwrócono poszkodowanym.

Krwawa zemsta amerykańsk. tłumu

Małe miasteczko Gordonsville w stanie Virginji było widownią, krwawych zajść, które trwały kilka godzin i zakończyły się śmiercią dwojga murzynów.

Wczoraj popołudniu rozeszła się w mieście wiadomość, iż miejscowy szeryf został zabity przez murzyna, który wraz ze swą siostrą schronił się i zabarykadował w swym domu. Mieszkanie murzyna w ciągu 6-ciu godzin było oblegane przez policję uzbrojoną w karabiny maszynowe i przez ludność miasta. Murzyn i jego siostra posiadając większą ilość amunicji podtrzymywali bez przerwy ogień, nie pozwalając policji zbliżyć się do obleganego domu.

Po kilkugodzinnej strzelaninie jednemu z policjantów, który pełzał na brzuchu, nie bacząc na strzały, udało się podpalić dom murzyna. Wkrótce potem w oknie ukazała się jego siostra, która padła zabita na miejscu kulą jednego z policjantów. Ten sam los spotkał wkrótce jej brat.

Burza zniszczyła kilka powiatów

Rozmiary katastrofalnej burzy, jaka przeszła nad województwem kieleckiem obejmując powiaty kieleckie, iłżecki i częściowo zawierciański, są znacznie większe, niż początkowo przypuszczano.

Szczątki domostw zniesionych przez szalejący huragan znaleziono niejednokrotnie w odległości 1 km od pierwotnego miejsca. Pola uprawne i sady nawiedzone kleską gradu, przedstawiają się rozpaczliwie. Tam, gdzie grad nie dokonał zniszczenia, woda z oberwanej chmury zalała pola i ogrody, zasypując je stosami kamieni.

Ludność z okolic nawiedzonych klęską wyległa na pola, zbierając resztę zielonego zboża na karmę dla bydła. Większość wieśniaków w kieleckiem zaorała już pola, które będą ponownie obsiane.

Straty wyrządzone w tych powiatach przez burze, sięgają pół miljona złotych. Komisje gminne pod przewodnictwem sołtysów zakończyły swą pracę, zapoznając szczegółowo z rozmiarami klęski bawiących na miejscu starostów. Ludność tych okolic ma otrzymać ziarno na zasiew oraz doraźny zasiłek.

Wiadomości bieżące

Sobota, 23 maja 1936 r.
Sobota: Dezyderjusza
Wschód słońca: 3.32; zachód 19.32
Niedziela: Joanny i Afry
Wschód słońca: 3.31; zachód 19.34
Poniedziałek: Grzegorza
Wschód słońca: 3.30; zachód 19.35

★ DZISIEJSZY NUMER „GAZETY" wydajemy w objętości 6 stron. Zarazem dodajemy bezpłatny dodatek „DODATEK ŚWIĄTECZNY".

Województwa centralne

WYROK W PROCESIE O ZAMACHY BOMBOWE W KIELCACH

W sądzie okr. w Kielcach zapadł w sobotę wyrok w trwającym od kilku dni procesie o zamachy bombowe na sklepy żydowskie oraz o przynależność kilku członków do terorystycznej bojówki O. N. R.

Sąd po przesłuchaniu kilkudziesięciu świadków oraz po wywodach prokuratora i obrońców, wydał wyrok, mocą którego skazani zostali: Juljan Pawlusiński i Jan Michalski po 6 miesięcy więzienia, pozostali oskarżeni w liczbie 5 uniewinnieni.

Sąd uznał skazanych winnymi niszczenia mienia ludności żydowskiej, uwalniając ich z powodu braku dostatecznych dowodów z winy od zarzutu co do przynależności do O. N. R.

KLĘSKA CHRABĄSZCZY W LASACH.

W lasach państwowych wystąpiła w niektórych nadleśnictwach plaga chrabąszczy, które w m. maju przechodzą okres rojów. Chrabąszcze wystąpiły masowo w nadleśnictwie Kromnów na terenie Puszczy Kampinowskiej, w woj. warszawskim. W czasie prowadzonej obecnie akcji niszczenia szkodników, zdołano zebrać blisko 30.000 kg tych owadów.

Małopolska.

SKAZANY ZA UDZIAŁ W ROZRUCHACH LWOWSKICH.

Za udział w zajściach w dniu 16-go kwietnia kolporter gazet Horn, skazany został przez sąd okręgowy na dwa lata więzienia. Według aktu oskarżenia Horn brał udział w wybijaniu szyb w Hotelu Georga, przedstawiających wartość 8 tys. złotych.

ZŁOŚLIWE PODPALENIE LASÓW.

W ostatnich dniach zaszło kilka wypadków złośliwego podpalenia w lasach sosnowych pod Brodami. W leśnictwie Folwarki koło Brodów spalono kilka hektarów ośmioletniej kultury sosnowej, podobnie w leśnictwie Koniuszów i leśnictwie Ruda.

Stwierdzono, iż we wszystkich tych wypadkach ogień został złośliwie podłożony. Władze podjęły zabiegi celem ujęcia sprawców.

ŚRODEK LECZNICZY O ŚWIATOWEJ SŁAWIE.

Gdy w roku 1899 oddano w ręce lekarzy Aspirinę, ten doskonały środek pomocniczy w walce z bólem, nikt zapewne nie przeczuwał, iż zdobędzie on sobie wkrótce cały świat. Kiedy w 2 lata po ukazaniu się Aspiriny zachorował w roku 1911 Papież Pius X i Aspirina oswobodziła go od silnych bólów, sława jej została ugruntowana.

We wszystkich częściach świata znają i stosują Aspirinę. Na Dalekim Wschodzie tak samo jak w Stanach Zjednoczonych Ameryki; zarówno w Afryce jak i Australji stosuje się ją jako pierwszy środek pomocniczy przy różnych chorobach. Jej działanie lecznicze przy bólach głowy, reumatyźmie i gorączkowych chorobach z przeziębienia znane jest już od blisko 40 lat.

Z Wielkopolski

BACZNOŚĆ POW. JAROCIN!

W poniedziałek dnia 25 maja br. w lokalu p. Wawarzyniak w Jarocinie odbędzie się zebranie wszystkich prezesów Kół tego powiatu. Ze względu na ważne sprawy jakie będą omawiane a mianowicie sprawy organizacyjne i obchodu święta ludowego, obecność wszystkich obowiązkowa.

Majewski, prezes pow.

BACZNOŚĆ GOSTYŃ!

W niedzielę dnia 24 maja br. w lokalu p. Niezgórki w Gostyniu o godz. 10-ej rano odbędzie się zebranie miejscowego Koła Stronnictwa Ludowego. Uprasza się o liczny udział.

Prezes Koła — Jan Radota.

Straszliwe pożary

We wsi Szczurowa, pow. brzeskiego, w woj. krakowskiem, wybuchł w nocy 19 bm. gwałtowny pożar, którego pastwą padło 18 domów mieszkalnych, 23 stodoły, 14 stajen i wiele zabudowań gospodarczych. W akcji ratunkowej brały udział okoliczne straże wiejskie oraz straże ogniowe z Tarnowa i Brzeska, dzięki wysiłkowi których udało się nad ranem pożar zlokalizować.

Szkody wyrządzone pożarem wynoszą przeszło 100.000 zł., zarówno w spalonych budynkach, jak w zniszczonym przez pożar inwentarzu żywym. Około 100 osób pozostało bez dachu nad głową.

Tegoż dnia, to jest we wtorek 19 bm. wybuchł pożar we wsi Kopanin pod Kaliszem w zabudowaniach Michała Dulskiego. Pożar przybrał katastrofalne rozmiary. Ogień strawił pół wsi niszcząc doszczętnie zabudowania 18 gospodarstw. Do akcji ratunkowej przybyło 15 straży pożarnych z całego powiatu. Straty wynoszą ponad 70.000 zł.

Udogodnienia dla podróżnych jadących do Gdyni

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu zawiadamia, że dla umożliwienia przejazdu podróżnych przez teren Wolnego Miasta Gdańska bez rewizji skarbowej w Tczewie i Gdyni, wydzielone zostały od 15 maja br. w składach pociągów dalekobieżnych wagony przeznaczone dla podróżnych nie wysiadających na stacjach Wolnego Miasta Gdańska.

Podróżni jadący w tych wagonach nie będą poddawani rewizji celnej w Tczewie i Gdyni i nie będą mieli prawa opuszczać tych wagonów na terenie gdańskim.

Rewizji celnej w Tczewie i Gdyni będą podlegać jedynie podróżni, udający się do stacyj Wolnego Miasta Gdańska, dla których znajdować się będą w każdym pociągu dalekobieżnym przedziały wzgl. wagony otwarte.

Zuchwały napad rabunkowy w biały dzień

W niedzielę 17 bm. w godzinach rannych na mieszkanie mistrza kowalskiego Winczewskiego pod Witkowem w pow. gnieźnieńskim dokonano zuchwałego napadu rabunkowego. Gdy Winczewski wraz z synami i córką znajdowali się w kościele w Witkowie, do mieszkania weszło dwóch nieznanych osobników, którzy pozostałą w domu żonę p. Winczewskiego poczęli wypytywać o jej syna, do którego mieli rzekomo interes.

Gdy p. Winczewska odpowiedziała, że jest sama w domu, bandyci rzucili się na nią i, chwyciwszy ją pod gardło, kilku uderzeniami tępem narzędziem w głowę powalili na ziemię i zakneblowali nieprzytomnej usta.

Następnie udali się do sąsiedniego pokoju, skąd skradli ukryte w sienniku 1.300 zł. w banknotach 100-złotowych.

Gdy bandyci opuszczali mieszkanie, jeden z nich odezwał się: dobij tę babę, bo jeszcze żyje. Drugi opryszek okazał się jednak litościwszy i nie usłuchał rady swego kompana.

Nieprzytomną i związaną panią Winczewską wyratowała z opresji jej córka, która około godz. 11 wróciła z kościoła.

Wypada nadmienić, że bandyci byli prawdopodobnie dokładnie poinformowani o przechowywaniu w łóżku pieniędzy, które były przygotowane na kupno gruntu dla jednego z synów w Sobiesierni, gdyż nie plądrowali mieszkania, a ograniczyli się jedynie do przeszukania łóżka.

Podrabinowi ucięto brodę

Pociągiem z Warszawy do Bydgoszczy jechał podrabin Jankiel Kotlina z Miłosny pod Warszawą. Razem z nim jechało dwóch jakichś jegomości.

Kiedy pociąg ruszył z ostatniej stacji pod Bydgoszczą, jegomoście ci chwycili podrabina, obezwładnili go i ustrzygli mu przy samej skórze brodę. Kiedy pociąg stanął w Bydgoszczy, Jankiel Kotlina zaalarmował natychmiast policję. ale obydwaj osobnicy znikli w tłumie, ostrzegając rabina, że jeżeli się nie umyje, to będą musieli go wykąpać w Brdzie.

Demonstracje uliczne we Lwowie

We wtorek w godzinach południowych wybuchły na ulicach Lwowa rozruchy. Przyczyny tych rozruchów były następujące:

Na murach miasta porozklejane zostały odezwy do robotników. by nie poddawali się pod komendę komunistów i żydów. Jakiś czas potem pojawiły się na mieście grupki robotników. które zdzierały z murów rozlepione odezwy. W czasie zdzierania pobitych zostało kilku studentów i jakiś robotnik. w związku z czem rozpuszczono nawet po mieście pogłoski, iż robotnik ów został zabity.

Reakcją na to było zbieranie się w różnych punktach śródmieścia grup robotników, którzy wznosili różne okrzyki.

Tragiczna śmierć dwojga osób

W środę ubiegłego tygodnia w Puzdrowie pow. kartuskiego miał miejsce tragiczny wypadek, który pociągnął za sobą śmierć dwojga osób.

Oto do gospodarzy Sadowskich zajętych na łąkach wydobywaniem torfu, poszła z obiadem siostra Sadowskiej 25-letnia Stanisława StencStenclówna z Porębów, zatrudniona ostatnio w restauracji dworcowej w Kartuzach. Stenclówna idąc z obiadem postanowiła przejechać się łódką po stawie. Wsiadła więc do łódki wraz z bratem szwagra 21-letnim Marcinem Sadowskim i małoletnim synem robotnika Bulczaka.

W pewnej chwili łódka się wywróciła i niefortunni żeglarze, z wyjątkiem chłopaka wpadli do wody i utonęli. Zwłoki topielców wydobyto natychmiast, lecz wszelkie próby przywrócenia ich do życia okazały się daremne.

Przywołany z Sierakowic lekarz stwierdził już tylko śmierć. W sobotę odbył się wspólny pogrzeb ofiar nieszczęśliwego wypadku.

Notowania giełdowe

LEN.

Wilno, 20. 5. Giełda Lniarska notuje w złotych za 1000 kg następujące ceny orjentacyjne: siemię lniane 24,00—34,75; len trzepany standardowy Wołożyn basis I skala 216,50 1.215—1.255; Horodziej basis I skala 216,50 1.430—1.470; Miory basis SPK skala 216.50 1.195—1.235; Traby b. I sk. 216.50 1.280—1.320; czesany Horodziej b. I sk. 303.10 1.700—1.740; kądziel Horodziejska b. I. sk. 216,50 1.270—1.310; traganiec moczony asort. 70-30 780—820.

BYDŁO I MIĘSO.

Kraków, 18. 5. Ceny za 1 kg. żywej wagi loco targowica od 9—16 maja: buhaje I gat. 60—62 gr; II gat. 55—60 gr; III gat. 50—55 gr; woły I gat. 58—65 gr; krowy I gat. 52—62 gr; II gat. 45—52 gr; III gat. 40—45 gr; jałówki I gat. 63—68 gr; II gat. 58—63 gr; III gat. 53—58 gr; cielęta I gat. 80—92 gr; II gat. 64—80 gr; III gat. 50—64 gr; nierogacizna żywej wagi I gat. 0,98—1,04 zł; II gat. 96—98 gr; III gat. 80—95 gr. Spęd bydła rogatego 451 sztuka, cieląt 940, nierogacizny 964. Spęd bydła rogatego 451 sztuk, cieląt 940, nierogacizny 964. Spęd bydła, cieląt. trzody chlewnej słabszy.

Lwów, 18. 5. Notowania za 1 kg żywej wagi wg. Centralnej Targowicy w czasie od 11—17 maja: stadniki I gat. 50—55 gr; krowy I gat. 53—56 gr; II gat. 49—51 gr; III gat. 30—32 gr; jałówki I gat. 56—58 gr; II gat. 51—54 gr; cielęta 48—60 gr; świnie wg. informacji rzeźników tuczone 75—85 gr. — Spęd stadników 17 sztuk, krów 231, jałówek 126, cieląt 877, świń ubito 1621. Tendencja spokojna.

Rozpowszechniajcie „Gazetę Grudziądzką"

Radjowy program dla wsi
od dnia 24. V. do dnia 30. V. 1936 r.

W **niedzielę**, dnia 24 maja o godz. 9.03 wszystkie rozgłośnie Polskiego Radja transmitują z Warszawy radjową „Gazetkę rolniczą“ w redakcji p. Stanisława Jagiełły.

Tegoż dnia na „Godzinę rolnika“ złożą się następujące pogadanki:

O godz. 15.00 p. Stanisław Prus-Wiśniewski w „Przeglądzie rynków produkótw rolnych“ opowie o sytuacji na rynkach krajowych i zagranicznych, odnoszącej się do obrotów ważniejszemi produktami rolnemi.

O godz. 15.15 p. Stanisław Dębowski wygłosi 9-tą z rzędu i ostatnią pogadankę o Konstytucji, w której zapozna słuchaczy z najważniejszemi postanowieniami naszej Konstytucji. W ten sposób słuchacze tych pogadanek będą mieli pełny obraz ustroju Rzeczypospolitej.

O godz. 15.45 wszystkie rozgłośnie Polskiego Radja nadadzą z Warszawy gawędę inż. Jana Rapackiego p. t. „Ku rozwadze rolników“. Ponieważ kilka ostatnich pogadanek tego prelegenta wzbudziło powszechne zainteresowanie wśród słuchaczy małorolnych Referat Rolny zaprosił inż. Rapackiego do wygłoszenia kilku pogadanek aktualnych z zakresu teorji i praktyki rolniczej oraz nowości gospodarskich. Niewątpliwie omawiana gawęda przyniesie również szereg praktycznych uwag i wskazówek do zastosowania w naszych gospodarstwach.

W tygodniu bieżącym na program dla wsi złożą się następujące pogadanki:

W **poniedziałek**, 25 maja o godz. 12.15 „Wiadomości rolnicze“ w opracowaniu Józefa Płatka.

We **wtorek**, 26 maja, o godz. 19.25 „Skrzynka rolnicza“ inż. Wacława Tarkowskiego.

W **środę**, dnia 27 maja o godz. 19.25 feljeton prawno-społeczny p. Jadwigi Zieleńczykówny p. t. „Pożyczka“.

W **czwartek**, dnia 28 maja o godz. 19.25 „Kącik dla młodzieży wiejskiej“.

W **piątek**, dnia 29 maja o godz. 19.25 „Skrzynka rolnicza inż. Wacława Tarkowskiego.

W **sobotę**, dnia 30 maja, o godz. 12,15 pogadanka rolnicza p. t. „Nie bójmy się szarwarków“. Przed mikrofonem popularny wśród rolników gospodarz małorolny p. Wincenty Gortat z Góry Bałdrzychowskiej pow. łęczyckiego. Tym razem p. Gortrat na przykładach z życia jakie zaobserwował w swojej okolicy opowie o tem, jak skuteczną w życiu wsi okazuje się praca gromadzka w zakresie budowy i naprawy dróg.

Wielki pożar fabryki sukna w Białymstoku

W śródmieściu Białegostoku wybuchł niezwykle groźny pożar w fabryce sukna „Spiny i Jagłoma“. Ogień wybuchł o godzinie 10.45 na drugiem piętrze i objął cały budynek. Ponieważ w fabryce była nagromadzona wielka ilość przędzy i innych łatwopalnych materjałów, cały budynek szybko stanął w płomieniach. Natychmiast zjawiły się straże pożarne, które rozpoczęły ratunek.

Górne piętra i dach fabryki spłonęły całkowicie. Pastwą płomieni padły 23 warsztaty tkackie, trzy zespoły przędzalnicze oraz większa ilość przędzy i drogiego surowca zagranicznego dla wyrobu pluszowych koców na eksport. Fabryka pracowała ostatnio dla kolei oraz na eksport.

Straty wynoszą około ćwierć miljona złotych. Bez pracy pozostało około 200 robotników. Dogaszanie zgliszcz trwało do niedzieli rana. Przyczyny pożaru nie są jeszcze wyjaśnione.

Zgon seniora biskupów niemieckich

W Passawie w Niemczech zmarł najstarszy wiekiem biskup niemiecki Mons. Zygmunt Ow-Felldorf, ordynarjusz passawski. Śp. biskup Ow Felldorf urodził się w Berchtesgaden w r. 1855, sakrę biskupię otrzymał w roku 1902 a rządy diecezją passawską objął w roku 1906.

Radjoprogram z Warszawy

Sobota — 23. V.

6.30 Audycja poranna; 12.25 Koncert; 15.30 Orkiestra mandolinistów; 16.15 Konik polny i mrówki — audycja dla dzieci; 16.45 Cała Polska śpiewa; 17.00 Nabożeństwo majowe z Jasnej Góry; 18.00 Odczyt z cyklu „Mówimy o prowincji“; 18.10 Koncert solistów; 20.00 Muzyka lekka; 21.00 Polska wiosna — audycja dla Polaków z zagranicy; 21.30 Wesoła Syrena; 22.00 Koncert; 23.05 „Od walca do rumby“ — płyty.

Niedziela, dnia 24 maja.

Godz. 90.00 Audycja poranna. 10.00 Transmisja nabożeństwa z Jasnej Góry w Częstochowie. 12.15 Poranek muzyczny. 14.20 Muzyka salonowa (płyty). 15,00 Godzina rolnika. 16.00 „Dzieci — Matkom“ (aud. z okazji „Dnia Matki). 17.15 Słuchowisko oryginalne p. t. „Nikotyna“. 18.00 Podwieczorek przy mikrofonie — transmisja z hotelu Bristol. 21.30 Miasto o 2-ch obliczach“ — feljeton. 22.00 Koncert wieczorny. 23.00 Muzyka taneczna.

Poniedziałek, dnia 25 maja.

Godz. 6.30 Audycja poranna. 12.25 Muzyka salonowa. 16.30 Recital wiolinczelowy. 17.00 „Kobiety zasłużone“ — pogadanka. 17.20 Muzyka lekka. 18.00 Utwory fortepianowe. 20.30 Franciszek Schubert w muzyce. 21.00 Muzyka operetkowa. 21.30 Wieczór literacki poświęcony Henrykowi Rzewuskiemu. 22.00 „Łucja z Lammermoor'u — opera w 3 aktach. 23.05 „Wieczorem tańczymy — muzyka z płyt.

Kto miał szczęście?

9-ty dzień.

I ciągnienie.

10.000 zł — 1890 175283

5.000 zł — 5532 120873 174705 186534 191559.

2.000 zł — 19600 49909 59434 62308 75550 78321 89530 93681 124401 128543 128901 140727 173846 186477.

1.000 zł — 6855 7810 19939 35390 43986 52510 56795 62619 66464 83681 111563 115415 133832 137605 154264 140595 172001 174092 174804 177588 177158 194811.

II ciągnienie.

Stała wygrana dzienna 30.000 zł — 24154.

20.000 zł — 53748 172485.

10.000 zł — 17845 184554.

5.000 zł — 72447 130372.

2.000 zł — 1227 8973 12874 13999 27778 29871 53795 76319 89211 98070 105172 107459 113389 133214 149755 153716 170133 178926.

1.000 zł — 5390 7281 8183 9896 11873 13473 16486 18292 25642 25904 30231 37514 39827 44006 44043 48964 50742 52255 58042 62585 62883 64399 65809 77609 89052 94284 99622 99280 100037 108610 121233 132445 133001 134167 136517 139746 142760 146131 149030 149540 158490 160353 164957 174592 180362 184839 190374 194855.

Bydło i mięso

z dnia 19-go maja 1936 r.

Płacono w złotych za 100 kg. żywej wagi

	Warszawa	Poznań
Woły wytucz.	76	60— 64
Woły mięsiste	65—66	53— 56
Stadniki wytucz.	63—70	58— 62
Stadniki mięsiste	60—62	52— 56
Stadniki mierne	50	40— 44
Krowy wytucz	70—75	58— 66
Krowy mięsiste	60—64	52— 56
Krowy mierne	—	16— 20
Jałówki wytucz.	—	60— 64
Cielęta db. odżyw.	60—65	52— 60
Swinie:		
ponad 150 kg.	92 -110	—
120—150 kg.	—	104—110
100—120 kg.	89 -91	96—102
80—100 kg.	85	88— 94
mięsiste ponad 80 kg.	—	80— 86

Wartość pieniędzy:

1 funt szterl. angielskich	zł	26,40
100 franków francuskich	zł	35,00
100 franków szwajcarsk.	zł	171.90
100 franków belgijskich	zł	90.00
100 koron czeskich	zł	19.40
100 guldenów gdańskich	zł	100,00
100 marek niemieckich	zł	137,50

Odpowiedzi Redakcji.

— **P. Janiakowi Józefowi, Ligota.** Zadłużenia w Banku Rolnym i innych instytucjach kredytu długoterminowego, oraz bankach państwowych, nie podlegają dekretowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, a więc nie ulegają odroczeniu do 1938 r. O ile Pan żądanych rat płacić nie może, radzimy poprosić o odroczenie płatności tychże i rozłożenie na spłatę ratami wspomnianej zaległości.

— **P. Strakowski Józef, Sidorowce p. Bielica.** Wysyłkę gazety rozpoczęliśmy od 1 maja rb. i od tegoż dnia liczymy WPanu prenumeratę.

— **Abonentowi z Jarocina.** Za 7000 marek spadku z 1919 r. należy się 60% pełnej wartości, czyli, o ile chodzi o pieniądze zapisane w styczniu tegoż roku w markach niemieckich 2.800 złotych, a zapisane w grudniu 1919 r. tylko 599.97 zł. Procent, o ile wcześniej o niego się nie upominano, za cztery lata wstecz w wysokości zapisanej a najwyżej 6% w stosunku rocznym. — Zużytkowanej renty na utrzymanie dziecka nie będzie można żądać, bo na to była ona przeznaczona. Oczywiście, że życzliwy i dobry ojczym napewno odłożyłby tę kwotę, a dziecku dałby bezpłatne utrzymanie.

Za przepracowane lata może domagać się pewnego wynagrodzenia, którego jej matka i ojczym napewno nie odmówią.

— **P. Bugajski Antoni, Chaudun por. 12 Soissons Aisne, France.** Pieniądze otrzymaliśmy. Wysyłkę gazety „Tygodnik“ dla p. Agaty Bugajskiej rozpoczęliśmy z dniem 1 maja br. — Abonament opłacony do 30 kwietnia 1937 r. Upomnienie przesłano omyłkowo. Przepraszamy. Abonament WPana „wyd. droższe“ opłacony jest do 30 września 1936 r.

— **P. Józefowi Górze, Drzycim.** O ile żona majątku nie wniosła i dzieci nie zostawiła, rodzina jej nie może rościć pretensji do majątku jej męża. — W razie sporu radzimy zwrócić się do Sądu Opiekuńczego.

— **P. Gibaszkowi Józefowi, Brudzew.** Radzimy zwrócić się bezpośrednio do wspomnianej firmy, albowiem ogłoszenie to było płatne i firmy tej nie znamy.

P. Becki Michał, Szwajcarja n. Rudą. Gazetę „wydanie droższe“ rozpoczęliśmy wysyłać od 1 maja br.

— **P. Bogdański Edward.** Ponieważ w liście swoim nie podał WPan starego miejsca zamieszkania, nie możemy odszukać go w kartach abonamentowych. Prosimy podać adres obecnej wysyłki gazety.

— **P. Sternal Jan, Chorzów II.** Abonament ma WPan opłacony do 1-go kwietnia br. Radzimy dwu gazet nie przyjmować, tylko jedną pod opaską.

— **P. Budz Stanisław, Koszczówka, p. Szumlany Wielkie.** Abonament opłacony do 1 lipca br.

Agenci

do sprzedaży wiedeńskich kos po wsiach poszukiwani „KOSA“, Lublin, skrytka 275. (42

Poszukuję

zaraz parobka kawalera, obznajomionego z maszynami, na gospodarstwo 60 morg. Płaca według umowy. Adres: Orłowo poczta Inowrocław, Mgr. Gołąb. (55

Węze

sztuczną wosk gwarantowany kg. 6.— zł. ponad 5 kilo franko poleca Lewandowski, Toruń, Szeroka 46.

Drobne ogłoszenie

jest najtańszem pośrednikiem pomiędzy sprzedającym a kupującym, poszukującym mieszkania a odnajmującym, poszukującym pracy a pracodawcą i odwrotnie, jak wogóle najkorzystniejszym środkiem wszelkiej reklamy.

Do moczenia bielizny: HENKO, soda do prania i bielenia.

Założyciel Wiktor Kulerski. — Adres: „Gazeta Grudziądzka“ Tuszewo, pow. Grudziądz (Pom.). Telefon nr. 1811 i 18 2. Konto P. K. O. Poznań Nr. 200.420.
Za redakcję odpowiedzialny Maks. Heak, Grudziądz, ul. Młyńska 6. — Druk em Zakł. Graficznych i Wydawn. W. Kulerskiego w Grudziądzu w Tuszewie.